

24.11.2020 Kontrola CBA w ECOTECH COMPLEX UMCS. Niegospodarność i wielomilionowe straty

24.11.2020

fot.
laboratorium
(©alexrathe/Photo
genica)

Funkcjonariusze Wydziału Postępowań Kontrolnych Delegatury Centralnego Biura Antykorupcyjnego w Lublinie od 24 października 2019 r. do 10 lipca 2020 r. prowadzili kontrolę na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej, której przedmiotem był projekt pn. „ECOTECH-COMPLEX - człowiek, środowisko, produkcja”, sfinansowany z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013.

W ramach dofinansowania za kwotę 145 140 000,00 zł wybudowano Centrum ECOTECH-COMPLEX, które rozpoczęło działalność w styczniu 2016 r. Wyposażone w najnowocześniejszy w kraju sprzęt, miało być unikalnym miejscem prowadzenia multidyscyplinarnych, skomplikowanych prac badawczych. Była to wspólna inicjatywa najważniejszych jednostek prowadzących działalność naukowo badawczą na terenie woj. lubelskiego i podkarpackiego. Projekt miał na niespotykaną dotychczas skalę konsolidować potencjał badawczy i produkcyjny regionu, w zakresie zarządzania środowiskiem dla polepszenia jakości życia i wzrostu konkurencyjności sektora B+R (działalność badawczo-rozwojowa).

W toku kontroli ustalono, że już na etapie projektowania i wyposażania Centrum ECOTECH-COMPLEX nie przeprowadzono rzetelnych konsultacji w zakresie planowanych zakupów aparatury badawczej ani z pracownikami naukowymi wydziałów UMCS, ani pracownikami innych jednostek Konsorcjum, wpisujących się w profil badawczy nowo powstającego Centrum. W wyniku tego zakupiono zbędny

sprzęt, który w wielu przypadkach nie jest używany wcale, bądź używany jest sporadycznie.

Z dokonanych ustaleń wynika, że doszło do naruszenia umowy o dofinansowanie poprzez brak prawidłowej realizacji założonego celu głównego projektu, którym było stworzenie ośrodka o wysokim potencjale naukowo-badawczym, a także poprzez brak realizacji wskaźników rezultatu projektu.

Kontrola wykazała również, że budynek Centrum nie spełnia podstawowego wymagania postawionego przez UMCS w Lublinie tzn. nie jest budynkiem laboratoryjnym. Zamiast budynku laboratoryjnego uniwersytet otrzymał budynek składający się głównie z pomieszczeń technicznych. I tak powierzchnia laboratoryjna stanowi 35% powierzchni budynku, zamiast planowanych 60%, powierzchnia pomieszczeń pomocniczych zamiast 15 % stanowi ponad 55 %, zaś powierzchnia sal dydaktyczno-edukacyjnych zamiast około 25 % stanowi zaledwie 9 % powierzchni użytkowej.

Siedem pomieszczeń laboratoryjnych już w momencie projektowania nie mogło pełnić funkcji laboratoriów specjalistycznych z dziedzin badań biologicznych, chemicznych i medycznych, gdyż nie spełniało kryteriów określonych dla takich pomieszczeń. Winda dedykowana do transportu aparatury laboratoryjnej, okazała się za wąska i nie jest użytkowana zgodnie z przeznaczeniem.

Nieprawidłowo zaprojektowane i wybudowane zostały także pokoje do pracy cichej. One także nie spełniły kryteriów dla pomieszczeń sanitarnych użyteczności publicznej. W rzeczywistości zostały zaprojektowane i wybudowane jako pokoje hotelowe.

Należy wskazać, że Centrum ECOTECH-COMPLEX jako jednostka badawcza w kontrolowanym przez CBA okresie nie funkcjonowała prawidłowo. Nie podejmowała m. in. skutecznych działań mających na celu pozyskiwanie funduszy, naukowców i projektów badawczych. W efekcie Centrum ECOTECH-COMPLEX nie otrzymało żadnego dofinansowania na działalność naukową z wykorzystaniem unikatowego na skalę światową wysokopolowego rezonansu magnetycznego o indukcji pola magnetycznego 7 Tesli (MRI 7T), o wartości 32 mln zł. Urządzenie to nie jest standardowym narzędziem diagnostycznym stosowanym powszechnie w placówkach służby zdrowia, a zaawansowanym technicznie rezonansem do zastosowań badawczo-naukowych w zakresie zaawansowanych badań mózgu i obrazowania innych obszarów anatomicznych w obrębie całego ciała. Z przedstawionych kontrolującym informacji oraz zebranych w toku kontroli materiałów wynika, że wykorzystanie tego unikatowego urządzenia do prac badawczych pozostaje wciąż we wstępnej fazie przygotowania zarówno samego sprzętu, jak i naukowców go obsługujących.

Z uwagi na niewielką aktywność naukowo-badawczą do dzisiaj Centrum nie realizuje głównego założenia projektu, którym było stworzenie ośrodka o wysokim potencjale

naukowo-badawczym, współpracującego z różnymi zagranicznymi instytucjami naukowymi.

W związku z poczynionymi ustaleniami na początku września 2020 r. przesłano wystąpienia pokontrolne do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz do UMCS w Lublinie. Następnie do Prokuratury Okręgowej w Lublinie przekazano zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa oszustwa i poświadczenia nieprawdy przez 2 osoby, w tym dyrektora ECOTECH-COMPLEX. Osoby te wprowadziły w błąd Narodowe Centrum Badań i Rozwoju co do wysokości osiągniętego wskaźnika komercjalizacji stanowiącego podstawę uzyskania dofinansowania w ramach projektu Panda 2 za rok 2018, powodując tym samym szkodę w mieniu NCBiR w wysokości blisko 400 000,00 zł.

Ponadto do Prokuratury Okręgowej w Lublinie skierowano także zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa niegospodarności i poświadczenia nieprawdy przez ówczesnego prorektora UMCS oraz poświadczenia nieprawdy przez dyrektora ECOTECH-COMPLEX. Podpisali oni protokoły przyjęcia I i II etapu dokumentacji projektowej ECOTECH-COMPLEX, upoważniając wykonawcę do wystawienia faktur pomimo, że dokumentacja projektowa nie była zgodna z założeniami zamawiającego. Poświadczając nieprawdę co do zgodności otrzymanej dokumentacji z umową i dokonując zapłaty za wykonanie dokumentacji projektowej niezgodnej z założeniami oraz za pełnienie nadzoru autorskiego, wyrządzili w mieniu UMCS szkodę w wysokości co najmniej 3 172 000,00 zł. Ponadto odbiór dokumentacji i w konsekwencji wybudowanie obiektu niezgodnego z założeniami UMCS doprowadziło do dalszego wydatkowania kwoty nie mniejszej niż 44 868 229,29 zł. W skutek powyższego mogło dojść do powiększenia wyrządzonej szkody o wskazaną kwotę. Takie działanie mogło także doprowadzić do zagrożenia realizacji Projektu, którego łączna wartość wyniosła 145 140 000,00 zł.

Wydział Komunikacji Społecznej CBA